

Redactrice Hannelore (25) dompelt zich onder in een Congolees cultuurbad

ZINGEN, FLUITEN EN DANSEN IN WIJKHUIS ARSENAAL

Vrouwen die op hun knieën vallen tijdens het bidden. Een priester die een zakdoek nodig heeft om zijn gezicht droog te deppen tijdens het preken. Je verwacht het niet meteen in een misviering in België. En toch, op de vooravond van Pasen mocht ik, 25 en oer-Vlaams, het mee beleven met de Congolese gemeenschap van Mechelen.

TEKST & FOTO'S: HANNELORE SMITZ

Ik sta voor het wijkhuis Arsenaal. Het is koud buiten, maar gelukkig komt er al snel een Congolese vrouw vragen of ik niet liever binnen kom. Ik neem het aanbod gretig aan. Het kale, grijze wijkhuis is voor een avond een gebedsruimte, maar daar is niet veel van te zien.

Na aanmoediging van **priester Zachari** beginnen vier meisjes alvast met zingen. Een drumstel trekt mijn

aandacht. Dat zie je niet vaak in een klassieke kerk. Rond mij staan alle vrouwen binnen de kortste keren recht. Ze klappen en dansen in het ritme van de muziek. Ook de mannen volgen, zij het iets trager.

Conducteursfluitje

Een uur lang gaat het gezang zonder pauze verder. Mij hebben ze al lang van mijn stoel gekregen. Stilstaan en niet meedoen voelt gewoon gênant.

De prachtige Afrikaanse klanken zijn opzwepend.

De vrouw voor me haalt plots een conducteursfluitje boven en begint in het wilde weg mee te fluiten. Opeens valt een andere vrouw op haar knieën, terwijl ze met haar armen in de lucht begint te bidden. De hele tijd blijven de kindjes achter mij rustig spelen.

Nieuwelingen

Ik zie nog een nieuweling binnenkomen. **Nieki Cyprien**, de voorzitter van de Congolese gemeenschap, stelt haar aan me voor als **Nele**. 'Ik werk als vrijwilliger mee aan de oprichting van een Afrikaans huis in Mechelen en wil alvast wat kennis maken met de betrokkenen', fluistert ze me toe.

Voor het eerst sinds mijn aankomst, bijna anderhalf uur geleden, zet iedereen zich neer. **Priester Zachari** stapt naar voren en verwelkomt iedereen. Dan nodigt hij alle nieuwelingen uit

Kinderen spelen en babbelen tijdens de misviering

om recht te staan. Gelukkig zijn we met vier. Twee vrouwen vooraan zijn er blijkbaar ook voor de eerste keer bij.

Zweet

Na het lezen van een passage uit de Bijbel is het tijd voor de preek. Ik kan

amper volgen wat Zachari zegt in dat snelle Afrikaanse Frans, maar aan zijn stem hoor je dat hij preekt vanuit het diepste van zijn hart. Niet alleen met woorden, maar met zijn hele lichaam. Hij wijst, balt vuisten, klopt op het altaar en slaat de hele tijd met zijn arm alsof hij een hamer in de hand heeft.

Na twintig minuten staat er een vrouw recht die de priester een zakdoek brengt om het zweet van zijn voorhoofd te deppen. Daarna gaat hij vol overtuiging verder met zijn betoog. Tijdens de hele preek zijn er twee woorden die in bijna elke zin voorkomen: 'Amèn' en 'Alleluja'. Iedere keer reageren we vol overtuiging met 'Amèn'!

Bijennest

De preek duurt 45 minuten, de gemiddelde lengte van een Vlaamse mis. En toch zijn we nog niet aan het einde. Zachari stapt weer naar zijn stoel, terwijl de voorganger iedereen uitnodigt om recht te staan en te bidden.

Daarop begint iedereen elkaar te praten, sommigen zelfs bijna te roepen. Het is zo luid dat de klanken zich samenvoegen tot iets wat lijkt op het gezoem van een bijennest. Alle armen gaan in de lucht, de ogen gesloten. Een vrouw draait

zich opzij en begint tegen de muur te praten. Vooraan draait een vrouw in het rond, terwijl ze praat als een politicus op dreef. Ze zwaait met haar armen om haar woorden nog meer kracht bij te zetten. Bij een man rolt een traan over zijn wang. 'Op zo'n moment staan ze - ieder op hun manier - in contact met God', legt Nieki Cyprien later uit. 'Het is een emotioneel moment.'

'Ze staan in contact met God'

Intens

Ik kijk eens naar Nele. Aan haar blik zie ik dat ook zij dit niet gewoon is. We beseffen dat Congolezen hun geloof op een heel andere manier beleven dan wij Vlamingen dat doen. Mooi, maar zo anders!

Het valt me op dat Nieki niet bidt zoals de andere aanwezigen. Hij staat met gevouwen handen voorovergebogen. Stil en in zichzelf gekeerd. 'Het is niet dat ik mijn geloof minder diep beleef dan de anderen. Al ga ik er soms even hard in op', zegt hij.

Vijf minuten lang wordt er gebeden, waarna iedereen op hetzelfde moment weer tot rust komt. Drie keer na elkaar gaat het zo. En iedere keer even intens. Ik probeer te verstaan wat de mensen rond mij zeggen, maar ik begrijp er niets van. Ze gaan zo hard op in hun geloof dat het zelfs een beetje eng

'Zingen, fluiten en dansen hoort bij een Congolese viering'

Priester Zachari doet zijn mis in het Frans

wordt. Ik probeer me voor te stellen wat het zou geven als de oma's in een Vlaamse mis zo beginnen te bidden. Ik zie het de mijne alleszins niet doen.

Gameboy

Wat me opvalt tijdens het bidden, is dat alle kinderen gewoon aan het spelen zijn. Niemand lijkt zich eraan te storen dat ze niet meedoen. Ze lopen rond, praten of spelen op een iPad of Gameboy. Niet één ouder kijkt nors naar zijn kind omdat hij niet stil is. Nochtans heb ik als kind meermaals onder mijn voeten gekregen omdat ik luidruchtig was in de mis. 'Je kan niet van de kinderen verwachten dat ze stil zijn', zegt Cyprien. 'Ze begrijpen nog niet wat er aan de hand is. Soms organiseren we wel een aparte viering voor de kinderen.'

Met het einde van het gebed, is ook meteen de viering gedaan. Ik ben toch wel opgelucht. Na drie uur wordt iedereen bedankt en uitgenodigd voor de volgende viering. En om de honger te stillen, zijn er voor iedereen smoutebollen.

SAMEN VOOR EEN BETERE TOEKOMST

De Congolese gemeenschap is een van de grootste in Mechelen. Voorzitter **Nieki Cyprien** probeert samen met een 'raad van wijzen' -de ouderen- activiteiten te organiseren om het sociale leven te verbeteren. 'Veel van de Congolezen hier hebben het niet gemakkelijk. Ze vinden geen werk of verdienen te weinig. Ze moeten hard knokken om hun weg in België te vinden. Ze hebben ze zich daarbij neergelegd, maar ze willen een betere toekomst voor hun kinderen. Daarbij proberen wij te helpen', zegt Cyprien.

Daarom organiseert de gemeenschap computerlessen, huiswerkbegeleiding en verschillende sociale activiteiten. 'We proberen ook niet-Congolezen aan onze activiteiten te laten deelnemen. Het belangrijkste vinden we dat er een goede dialoog is met alle Mechelaars. Zo raken de Congolezen geïntegreerd in de Vlaamse cultuur.' Het grootste evenement van het jaar is de jaarlijkse onafhankelijkheidsviering van Congo op 30 mei. Dan is er in het Arsenaal een feest met Congolese dans, een modeshow met vrouwen in Afrikaanse klederdracht, gospelmuziek, Congolees eten en percussie.

Nieki Cyprien, voorzitter van de congolese gemeenschap

